

УКРАЇНА

(19) UA (11) 62126 (13) A

(51) 7 G01N33/50

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ
І НАУКИ УКРАЇНИДЕРЖАВНИЙ ДЕПАРТАМЕНТ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІОПИС
ДО ДЕКЛАРАЦІЙНОГО ПАТЕНТУ
НА ВІНАХІДВидається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВИЗНАЧЕННЯ КОНЦЕНТРАЦІЇ SH-ГРУП У ПЛАЗМІ КРОВІ

1

2

(21) 20021210122

(22) 16 12 2002

(24) 15 12 2003

(46) 15 12 2003, Бюл. № 12, 2003 р.

(72) Пішак Василь Павлович, Роговий Юрій Євге-
нович, Магальс Віктор Миколайович, Циганова
Альбіна Олександрівна, Оленович Ольга Анатоліївна

(73) Циганова Альбіна Олександрівна

(57) Спосіб визначення концентрації SH-груп у
плазмі крові шляхом проведення реакції з реакти-

вом Елмана (5,5'-дитіобіс(нітробензойна кислота) в
лужному середовищі, який **відрізняється** тим, що
для розширення функціональних можливостей та
підвищення точності діагностики з виявленням
прихованих чи повільно реагуючих SH-груп прово-
дять осадження білків розчином трихлороцтової
кислоти із подальшим розчиненням відмитого оса-
ду в розчині сечовини

Винахід належить до галузі медицини, а саме
до біохімії і може бути використаний для діагно-
стики концентрації сульфгідрильних груп у плазмі
крові, які входять до складу багатьох біологічних
сполук білків, пептидів, ферментів, відновленого
глутатіону, цистеїну, ліпсової кислоти, гомоцистеї-
ну тощо і є важливими для прояву функціональної
активності білків каталітичної, зокрема аденілат-
циклазної, рецепторної, функціонування мембран-
них структур, взаємодії із зовнішнім середовищем
клітини (ефекти гормонів, токсинів), різноманітних
видів активного транспорту, діяльності цитоскеле-
ту, поділу клітин

Для дослідження концентрації сульфгідриль-
них груп у плазмі крові застосовують спосіб діаг-
ностики, який полягає в тому, що при взаємодії
сполук з вільними SH-групами з реактивом Елмана
(5,5'-дитіобіс(нітробензойною кислотою) при pH 8,0
проходить утворення тіонітрофенільного аніона,
концентрація якого прямопропорційна кількості
SH-груп. Визначення концентрації SH-груп прово-
дять спектрофотометрично з врахуванням коефі-
цієнту молярної екстинкції тіонітрофенільного аніо-
ну, який при 412 нм рівний $1,14 \times 10^4 \text{ M}^{-1} \times \text{см}^{-1}$
[Мещишен І.Ф., Григор'єва Н.П. Метод кількісного
визначення SH-груп у крові// Бук мед. вісник -
2002 - Т.6, № 2 - С. 190-192]. Водночас, застосуван-
ня даного способу має істотні недоліки, які поля-
гають у тому, що даний спосіб не дає можливості
визначати приховані та повільнореагуючі SH-
групи, що знижує точність та функціональні мож-
ливості діагностики

В основу винаходу поставлено задачу розро-

бити спосіб оцінки концентрації SH-груп у плазмі
крові шляхом розширення можливостей методу із
визначенням прихованих та повільнореагуючих
SH-груп в плазмі крові, який відрізняється тим, що
для підвищення точності діагностики проводять
осадження білків розчином трихлороцтової кис-
лоти із подальшим розчиненням відмитого осаду в
розчині сечовини

За рахунок осадження білків розчином трих-
лороцтової кислоти із подальшим розчиненням
відмитого осаду в розчині сечовини забезпечуєть-
ся точність діагностики щодо визначення концен-
трації SH-груп в плазмі крові й усунення вищевка-
заних недоліків

Біохімічні дослідження проводять шляхом до-
давання до 0,2 мл плазми крові 1,0 мл трихлороц-
тової кислоти і 1,0 мл Тріс-HCl буферу (pH-8,0).
Ретельно перемішують скляною паличкою,
центрифугують впродовж 10 хв при 3000 об/хв.
Зливають супернатант і до осаду, що залишився,
додають 4 мл Тріс-HCl буферу (pH-8,0). Знову
центрифугують при 3000 об/хв 10 хв. Після вида-
лення супернатанту до денатурованого осаду біл-
ка додають 2,5 мл 8М розчину сечовини і ретельно
перемішують скляною паличкою до повного роз-
чинення осаду. До цього розчину додають 0,1 мл
реактиву Елмана. Через 10 хв вимірюють на спек-
трофотометрі СФ-46 інтенсивність поглинання
утвореного жовтого розчину при 412 нм. Таким
чином, запропонований спосіб розширює можли-
вості методу із визначенням прихованих та повільно-
реагуючих SH-груп у плазмі крові, що підтвер-
джує ефективність запропонованого способу

(13) A
(11) 62126
(19) UA

діагностики

До істотних ознак, що характеризують винахід відноситься оцінка концентрації SH-груп у плазмі крові шляхом розширення можливостей методу із визначенням прихованих та повільнореагуючих SH-груп у плазмі крові, який відрізняється тим, що для підвищення точності діагностики проводять осадження білків розчином трихлорооцтової кис-

лоти із подальшим розчиненням відмитого осаду в розчині сечовини, за допомогою чого досягається усунення вищевказаних недоліків, на відміну від прототипу, за яким дані позитивні ефекти не спостерігаються. Технічний результат, якого можна досягти при здійсненні винаходу, полягає у підвищенні ефективності визначення концентрації SH-груп у плазмі крові, результати наведені в таблиці

Таблиця

Порівняльна характеристика ефективності визначення концентрації SH-груп у плазмі крові відомим і запропонованим способом

Способи діагностики	Кількість хворих	Діагностовано приховані та повільно реагуючі SH-групи	Точність діагностики %
Прототип	20	2	10,0
Запропонований спосіб	20	20	100,0

Таким чином, застосування даного способу забезпечує підвищення ефективності діагностики з 10,0% до 100,0%, що вказує на відповідність даного винаходу критерію "позитивний ефект"

Причинно-наслідковий зв'язок між сукупністю ознак і технічним результатом полягає в тому, що для діагностики концентрації SH-груп у плазмі крові враховується можливість визначення прихованих та повільно-реагуючих SH-груп, за допомогою чого вперше досягнуто високі критерії діагностики вищевказаних змін на відміну від прототипу, що забезпечує виявлення нових технічних властивостей винаходу з підвищенням ефективності діагностики концентрації SH-груп у плазмі крові